

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemście 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowemście-Pomorze.

ROK XVI

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 29 SIERPNI 1936.

N — Nr. 100

Na marginesie zebrania w sprawie zwalczania komunizmu.

Bez pokonania wpływów żydowskich zarazy komunistycznej się nie zwalczy.

Ostatnio, jak donosiliśmy, odbyło się w Starostwie Powiatowym w Nowemście zebranie, zwołane z ramienia Starosty w sprawie zwalczania komunizmu w Polsce. Takie same zebrania odbyły się we wielu innych powiatach. Świadczy o tym, że władze nasze zdają sobie dostatecznie sprawę z wielkości niebezpieczeństwa, jakie i naszemu krajowi zagraża od strony komunizmu i do walki z nim pragną zaprząć całe zdrowo myślące społeczeństwo.

Ostatnie tego rodzaju zebranie w Starostwie w Nowemście, jak wynika z ostatnio podanego na łamach naszego pisma opisu, miało za podstawę obszerniejsze wywody ze strony p. Starosty jako i ożywną dyskusję ze strony obecnych na temat przyczyn szerzenia się w tak zastraszający sposób komunistycznej idei w Polsce oraz środków zaradczych przeciw tej niebezpiecznej zarazy. Przyczyn krzewienia się komunizmu u nas podano sporo. I tak p. Starosta wymienił jako takie przewlekły kryzys gospodarczy, rolę emigrantów w krzewieniu komunizmu oraz rozległą szerokość granicy na wschodzie z Bolszewją. Inni mówcy przytaczali jako sprzyjające rozwojowi komunizmu rozmaite niedomagania, brak i błędy — jak niedostateczną opiekę społeczną warstwy robotniczej ze strony władz i instytucji społecznych, zły przykład ze strony rozmaitych czynników, wyżytek ze strony pracodawców, brak pracy, nędza i niedostatek. I trzeba przyznać, że wszystkie wyżej wymienione przyczyny istotnie stanowią podatni grunt dla rozwoju zarazy komunistycznej i przyczyniają się do jej wzrostu. Ale z drugiej strony wszystkie one, razem wzięte, nie wyczerpują istoty sprawy nie docierają do jej jądra i do jej źródła. Są to bowiem tylko przyczyny, właściwie drugorzędne, tłumaczące nam jedynie obecny bujniejszy rozwój tego trującego chwastu społecznego, ale nie wyjaśniają nam zgoła, skąd on się wziął, kto go wyhodował i kto go zasiewa, gdzie to źródło, skąd on wypływa i się nie tylko po Polskę, ale po innych krajach w tak zastraszający sposób rozlewa. A bez poznania i stwierdzenia tego źródła i pierwotnych przyczyn istnienia tej zarazy społecznej absolutnie żadną miarą ani jej pokonać i wyteplić nie można.

Wszystkie wyżej przytoczone argumenty i przyczyny tłumaczyć by nam jedynie mogły rozmaite istniejące dziś fermenty i ich wybuchy wśród warstw, upośledzonych społecznie, jak strajki, rozruchy, ale przecież komunizm to cały misternie zbudowany gmach doktryny społeczno-ideologicznej, to cały splot systematycznie powiązanych ze sobą poglądów socjalno-ideologicznych. A takie ideologie, doktryny i systematy nie rodzą się same z siebie, choćby nie wiedzieć, na jak podatnym gruncie. Trzeba je dopiero stworzyć, wyhodować i potem dopiero umożliwić ich rozkrzewienie.

A kto jest twórcą doktryny i ideologii komunistycznej? Jedyne i wyłącznie żydzi, od Marksa począwszy. Oni to ją stworzyli i rozwinęli jedynie w tym celu, by rozsadzić i zniszczyć wszystkie społeczeństwa chrześcijańskie, a w dalszym ciągu i wszystkie nieżydowskie, aby na ich gruzach zbudować swoje panowanie nad światem. Komunizm z żydostwem jest tak złączony, jak woda ze źródłem, z którego wypływa, jak roślina z korzeniem czy ziarnem, z którego wyrasta, jak zaraźliwa choroba z ogniskiem, z którego powstaje. Komunizm oderwanie od żydów ani istnieć ani rozwijać by się nie był w stanie. Z tego atoli wynika, że, jak nie usunie się zła żadnego bez usunięcia jego źródła, tak żadną miarą nie usunie się komunizmu, dopóki się nie złamie i nie pokona wpływu żydowskiego na społeczeństwo chrześcijańskie.

To też walka z komunizmem będzie tak długo bezskuteczna i bezowocna, dopóki ta świadomość nie przyjmie się i dopóki ona właśnie nie będzie brana pod uwagę jako istotna zasadnicza podstawa do walki z nią. Rozumie ją i odpowiednio do tego stosuje się Obóz narodowy, stawiając walkę z żydostwem jako czołowe swe zadanie. Niestety, napotyka on przytem często gęsto na najrozmaitsze przeszkody i trudności nawet ze strony tych, którzy widzą to niebezpieczeństwo i nawołują do walki z nim. Przekonałszy się, że i na tych zebraniach powiatowych pomija się kwestję żydowską, choć ona właśnie jest tą pierwotną przyczyną istnienia i krzewienia się komunizmu. I dlatego obawiamy się, czy aby ten rodzaj walki doprowadzi do decydujących wyników.

Policijny zakaz zwalczania żydo-komuny

Cóż wobec tego znaczą zabiegi sanacyjne w kierunku walki z komunizmem?

„Warszawski Dziennik Narodowy” donosi: Janów lubelski zaczyna budzić się z sanacyjnego oszołomienia i pragnie ujawnić swe uczucia narodowe. Jeszcze w dniu 3-im maja b. r., na parkanach i domach w Janowie ukazały się napisy: „Polacy! w dniu 3-im maja manifestujcie swe uczucia narodowe, nie kupujcie u żydów, Polska dla Polaków”. Policja na wezwanie żydów, od samego rana, przed przybyciem wsi na uroczystości trześciomajowe, zarządziła niezwłocznie zatarcie tych „gorszących” hasel.

Ostatnio znowu, widząc, że Pan Premier w jednym ze swych przemówień wyraźnie zezwolił na ekonomiczne zwalczanie żydów, a w ten sposób i komunizm, chcieli Janowiaci wykorzystać 16-tą rocznicę „Cudu nad Wisłą” i znowu na murach Janowa ukazały się napisy: „Polacy! w 16-tą rocznicę odparcia bolszewizmu zwalczajcie żydo-komunę, nie kupujcie u żydów, Polska dla Polaków”. I to też nie podobało się policji i gdy w dniu 15 bm. zaczęła szarżyć nad ranem, prawie z łózek wyciągano mieszkańców, nakazując zacieranie powyższych napisów. Pytamy, dlaczego? Co w tych hasłach jest złego? Czy ekonomiczne zwalczanie żydów ma się odbywać zupełnie niemię?

Odnosi się wrażenie, że Polakom nie wolno zwalczać komuny, skoro według interpretacji policji hasło: „Zwalczajcie żydo-komunę” jest niedozwolone.

Czy władze sądzą, że komunę zdołają zwalczyć przez samą policję, bez udziału społeczeństwa polskiego?

Oddział wojska na ulicach Aten po ogłoszeniu dyktatury wojskowej w Grecji.

Tak długo przepowiadana nowa organizacja prorządowa na widowni „Służba narodowa”,

tak nazywać się będzie nowa organizacja sanacyjna Hasła, zapożyczone od obozu narodowego.

„Wieczór Warszawski” donosi:

Przygotowania około stworzenia nowej organizacji obozu prorządowego postępują nieustannie naprzód i już niedługo zostaną w pełni ujawnione formy i zasady programowe tej organizacji. Prace przygotowawcze posunęły się tak daleko, że już obecnie rozsyła się rozmaitym osobistościom i organizacjom w kraju deklaracje do podpisu.

Deklaracje te ujęte są w rodzaju „przykazań”, których przekroczenie pociąga za sobą konsekwencje dyscyplinarne; za przekroczenie podstawowych zasad można być pociągniętym przed sąd organizacyjny. Dyscyplina zatem będzie bardzo surowo przestrzegana i właściwie nosić będzie charakter, zbliżony do wojskowej.

Nowa organizacja nosić będzie nazwę „Służba Narodowa”.

Programowo opierać się będzie na hasłach, zbliżonych do hasel nacjonalistycznych, przejętych od obozu narodowego. Bardzo silnie deklaracja podkreśla samodzielność narodu zarówno w dziedzinie politycznej jak i gospodarczej. W dziedzinie gospodarczej wysuwa hasło uniezależnienia się od wpływów żydowskich i dążność do spolszczenia naszego handlu i kupiectwa.

Główne oparcie organizacyjne „Służba Narodowa” będzie posiadała w kadrach kombatanckich. Dlatego też postanowiono ożywić tę organizację przez ożywienie ruchu umysłowego, stwarzanie nowych placówek prasowych o charakterze intelektualnym i programowym itd. Akcją nosić będzie charakter pracy programowej i wychowawczej, a nie działalności praktycznej. To też będzie zupełnie inną od BBWR, który kładł nacisk na silne współdziałanie na terenie parlamentarnym. Obecnie teren parlamentarny będzie uznany za drugorzędny, podczas gdy główny nacisk będzie położony na sprawę organizowania kraju.

N. P. R. na ślizgich drogach.

Narodowa Partja Robotnicza, której organem jest wychodząca w Toruniu „Obrona Ludu”, rozmaite przechodziła fazy. W początkach znalazła się ona całkowicie w atmosferze radykalizmu i niejednokrotnie demagogii, nie różniących się prawie niczem od socjalistycznych metod walki.

Później nastąpiło otrzeźwienie. N. P. R. stanęła w jednym szeregu z innymi stronnictwami, tworzącymi nowy wspólny rząd narodowy, co spowodowało lewy jej odłam ze znanym Ciszakiem do secesji. Obecnie N. P. R. znów wchodzi na drogę poprzedniego radykalizmu. Wobec krwawych wypadków w Hiszpanji organ jej na Pomorzu, „Obrona Ludu”, zajmuje stanowisko, które budzić musi bardzo poważne zastrzeżenia.

Nie dość na tem, jej Związek Młodzieży „Jedność” głosi deklaracje ideowe tego rodzaju, jak wyłączenie większej własności bez odszkodowania oraz że religja jest sprawą sumienia każdego członka społeczności — a stosunek państwa do kościoła winien być uregulowany według woli większości obywateli, co wyraźnie przypomina zasady, głoszone przez socjalistów.

Uchwały takie zaclerają całkowicie różnicę pomiędzy „Jednością” a socjalistami. Odnosi się, pisze „Wieczór Warszawski”, wrażenie, jak gdyby „Jedność” niedaleko była koncepcji „frontu ludowego”. Czyżby to samo dotyczyło i N. P. R.? Jak w świetle uchwał „Jedności” wyglądają przedstawiciele Chadeccji, współdziałający w jednym obozie razem z N. P. R. i „Jednością”. Tyle „Wieczór Warszawski”. Dowodzi to, jak słusznie postąpił Obóz Narodowy, nie łącząc się ze stronnictwami o tak niewyraźnej i niepewnej filozofii ideowej.

Z Raju bolszewickiego.

Stalin pozbył się swych wrogów. Kamieniew i Zinowiew podali sobie ręce na chwilę przed salwą egzekuc. oddziału.

Ryga. Wykonanie w Moskwie wyroku śmierci na 16-tu skazanych za należenie do środowiska trockistowsko - zinowiewskiego wywarło w całej Rosji olbrzymie wrażenie, mimo, że prasa sowiecka wiadomość o egzekucji umieściła na ostatniej stronie drobnym drukiem w rubryce „Kronika wydażeń”.

Według prawa sowieckiego od chwili wydania wyroku do egzekucji powinno upłynąć 72 godziny. Do ostatniej prawie chwili los skazańców nie był jednak znany. Na rzecz oskarżonych interwenjowali wybitni działacze partyjni, a wśród nich **Kalinin i Litwinow**. Chodziło głównie o ocalenie **Kamieniewa i Zinowiewa**. Wdowa po **Leninie** Krupskaja interwenjowała również u Stalina, kiedy jednak wieczorem udała się do niego powtórnie, odpowiadano jej, że Stalin nie może jej przyjąć, ponieważ jest bardzo zajęty. Świadczyło to, że los skazanych jest już przesądzony.

Wyszyński w towarzystwie prezesa trybunału Ulricha powiadomił skazanych o odrzuceniu ich prośby i zapowiedział, że egzekucja odbędzie się za dwie godziny. Skazani przyjęli wyrok z rezygnacją, z wyjątkiem **Natana Lurie**, który zemdlął. Kamieniew prosił o pozwolenie pożegnania się ze swoją siostrą, a żoną skazanego Zinowiewa. Prokurator przychylił się do tej prośby.

Pożegnanie trwało krótko, poczem skazanym podano ostatnią kolację, sprowadzoną z hotelu „Metropol”. W czasie kolacji Zinowiew wznosił toast za pomyślność Związku sowieckiego.

O godzinie 2-iej w nocy agenci G. P. U. przeprowadzili skazanych na podwórze gmachu G. P. U. na Łubiance. Podwórze oświetlone było reflektorami samochodów.

Kompanje egzekucyjna składała się z żołnierzy pułku gruzińskiego.

Skazanych rozstrzelano grupami po czterech. Pierwsza czwórka składała się z Zinowiewa, Kamieniewa i dwóch braci Lurie, z których **Natan** w ataku hysterji na kolanach błagał o łaskę.

Skazanym przewiązano oczy. Na chwilę przed salwą **Kamieniew i Zinowiew podali sobie dłonie. Zapuszczono motory samochodowe.** Szabla dowódcy plutonu egzekucyjnego szybkim ruchem opadła w dół. Padła pierwsza salwa, po której nastąpiły trzy następne.

Egzekucja trwała pół godziny. Ciała rozstrzelanych przewieziono samochodami do krematorium na spalanie.

Trocki zapowiada pomszczenie

„jednej z największych zbrodni na świecie”.

Ryga. Trocki na wiadomość o straceniu skazanych w Moskwie oświadczył przedstawicielom prasy:

„Oskarżyciele nie mieli innego wyjścia, musieli stracić oskarżonych. Gdyby choć jeden z nich był ulaskawiony, mógłby kiedyś przerwać sieć, splecioną przez G. P. U. Oto, dlaczego zamknięto im usta raz na zawsze.

Ale ja żyję, choć usiłowano uczynić ze mnie głównego winowajcę. Moja rzekoma działalność terrorystyczna miała rozwijać się we Francji, Danji i Norwegji. Zbrodnia, które mi zarzucano, są w tych krajach karalne.

Wobec tego mogę oczekiwać pociągnięcia do odpowiedzialności. Mam obowiązek poczynienia rewelacji i pomszczenia jednej z największych zbrodni na świecie.

Dr. Schacht przybył do Paryża.

Le Bourget. Minister gospodarki Rzeszy dr. Schacht przybył dziś wieczorem na lotnisko w Le

Bourget. Na lotnisku powitał go gubernator Banku Francuskiego Labeyrie oraz kilku urzędników ambasady niemieckiej. Dr. Schacht jest pierwszym ministrem Niemiec, który od roku 1931 składa wizytę w Paryżu.

Atmosfera dla tej wizyty w Paryżu nie wydaje się w tej chwili zbyt korzystną, ponieważ Paryż pozostaje pod wrażeniem niemieckiej decyzji o przedłużeniu służby wojskowej.

Mimo to prasa berlińska stara się urobić nastroje w tym sensie, by stworzyć podatny grunt dla inicjatywy dra Schachta w Paryżu. Zachodzi więc prawdopodobieństwo, że dr. Schacht poruszy w swoich paryskich rozmowach kwestję rozdziału surowców oraz kwestję kolonii, jako dwa palące problemy życia gospodarczego Niemiec.

Wódz naczelny, gen. Rydz-Smigły, wyjechał do Francji w piątek 28 bm.

Warszawa. W piątek, dn. 28 bm., wyjechał do Paryża generalny inspektor sił zbrojnych, gen. dywizji **Edward Smigły-Rydz**. Generalnemu inspektorowi towarzyszyć będą w podróży: szef sztabu głównego, gen. bryg. **Wacław Stachiewicz**, szef biura inspekcji **G. I. S. Z. płk. dypl. Leon Strzelecki** oraz adiutanci **rtm. Vacqueret** i **rtm. Horoch**.

W ciągu kilkudniowego pobytu we Francji generalny inspektor sił zbrojnych weźmie udział w manewrach armji francuskiej.

W Paryżu zmarł Wojciech Stpiczyński.

Dnia 26 sierpnia br. o godz. 4,45 rano zmarł przebywający w Paryżu poseł na Sejm i redaktor lewicowo-sanacyjnego „Kurjera Porannego”, **Wojciech Stpiczyński**. Wyjechał on w sprawach prasowych do Paryża. Natychmiast po zgonie śp. Wojciecha Stpiczyńskiego przybył do hotelu, gdzie zmarły mieszkał, ambasador **Lukasiewicz** i zajął się osobiście przygotowaniami do pogrzebu.

Nazwisko zmarłego było ostatnio zwłaszcza głośne z tego powodu, że on właśnie był upatrzony na stanowisko niejakiego ministra propagandy prasowej.

Z krwawej Hiszpanji.

Wielki sukces powstańców. Malaga zdobyta przez nich.

Dnia 25. bm. późnym wieczorem wojska powstańcze zdobyły większą część miasta Malagi.

Miasto Malaga jest jednym z największych portów hiszpańskich i liczy 200 000 mieszkańców. Walka o Malagę miała przebieg niezwykle krwawy. Powstańcy musieli zdobywać dom za domem. Większa część miasta stoi w płomieniach. Resztki walk toczą się jeszcze na przedmieściach i w porcie.

Dalsze krwawe walki toczą się na północy o miasto Irun, gdzie wojska rządowe stawiają rozpaczliwy opór. Wojska powstańcze posunęły się o 3 km. Walki te rozgrywają się w bliskości granicy francuskiej, to też ludność francuska masowo gromadzi się nad granicą, obserwując jej przebieg.

Straszne okrucieństwa ze strony komunistów hiszpańskich.

General **Oueipo de Llano** donosi również, że w Kartagenie popełnili czerwoni barbarzyńcy nowe okrucieństwo. 600 oficerów marynarki wojennej, którzy wypowiedzieli posłuszeństwo rządowi madryckiemu, utopiono w morzu, przywiązawszy im uprzednio kamienie do szyi.

że będzie wiernie dalej postępował po raz obranej drodze, z której go nie sprowadzić nie zdoła.

Powróciwszy do swego mieszkania, dyrektor jednego z teatrów pisał, że sztuczka, napisana przez Henryka została przyjęta i wkrótce ma być przedstawiona. Potrzeba jednak, aby autor sam przybył do Paryża dla poczynienia niektórych zmian w sztuce oraz dla kierowania próbami.

List ten ucieszył Henryka jako pisarza, którego dzieło znalazło uznanie. Po chwili jednak zamyślił się ponuro: Co stanie się ze spokojem jego duszy. Wiedział, że Paryż będzie mu przeszkodą i niebezpieczeństwem na drodze do doskonałości, bo to miasto zbytku, najwyszukańszych pokus, miasto sławy i chwały, kłamstwa, pochlebstwa i zbrodni. Czy wśród zgłęku światowego odnajdzie tę prawdę, której szukał z takim mozolem? Długo walczył, ale na koniec zwyciężyła chęć sławy. Już się widział w duchu obsypanym pochwałami, tysiące rąk go oklaskuje, z tysiąca pięknych ocz bije uwielbienie dla niego, we wszystkich gazetach drukują jego nazwisko, we wszystkich salonach mówią tylko o nim. Wszyscy go zapraszają, wszystkie teatry zamawiają u niego sztuki teatralne. Tak marzyła dusza jego, pragnąca sławy i ulegając pokusie, pojechał.

Powitanie legata papieskiego, kard. Marmaggi'ego, w Warszawie.

Warszawa, 27 sierpnia. We czwartek w południe przyjechał z Warszawy do Częstochowy na zakończeniu obrad Synodu legat papieski, ks. kardynał **Marmaggi**.

Na górnym peronie dworca głównego już na pół godziny przed nadejściem pociągu ustawiły się szpalery delegacji stowarzyszeń katolickich ze sztandarami, których było przeszło 60.

Na powitanie legata przybyli na dworzec prawie wszyscy księża katolicy, zamieszkali w Warszawie oraz przedstawicielstwa.

Obrady Synodu plenarnego.

Inauguracja Synodu plenarnego odbyła się w ub. wtorek o godzinie 9 min. 30 rano w Bazylice Jasnogórskiej z udziałem ministra **W. R. i O. P.**, prof. **Wojciecha Świętosławskiego**.

Do Bazyliki Jasnogórskiej wyruszyła z klasztoru procesja uczestników Synodu w wyznaczonym porządku według przepisanej ceremonjału. Pontyfikalną Mszę św. odprawił ks. Kardynał Prymas **Hlond**, poczem uczestnicy Synodu złożyli Profesjonem Fidei i odśpiewali **Veni Creator**.

Po modlitwach Legata Apostolskiego odczytano pismo Ojca Sw.

O godz. 11-iej rozpoczęła się pierwsza serja z następującym programem:

- Mowa Metropolity Warszawskiego do Legata Apostolskiego.
- Mowa Legata Apostolskiego, otwierającego kanonicznie Synod.
- Odczytanie dekretu Ojca świętego: o zwołanie Synodu, o uczestnikach Synodu i o porządku obrad synodalnych.
- Wybór sekretarza Synodu, którym został ks. **Biskup Przeździecki**.
- Wybór Komisji Weryfikacyjnej.

Druga sesja odbyła się popołudniu o godz. 3.15. Rozpoczęła się: a) sprawozdaniem Komisji Weryfikacyjnej; b) obradami nad projektami uchwał. c) odczytaniem artykułu uchwał Synodu plenarnego, a następnie dyskusja nad niemi.

Sesja sejmowa w październiku?

Warszawa. W sferach rządowych bardzo intensywnie przygotowują się do sezonu parlamentarnego. Jest możliwe, że jeszcze przed parlamentem zostanie wydanych parę dekretów Prezydenta w sprawach gospodarczych. Główne wszakże prace toczą się nad budżetem, którego zakończenie będzie prawdopodobnie przyspieszone.

W kołach politycznych liczą się z możliwością szybszego zwołania sesji parlamentarnej, aniżeli to przewiduje nowa Konstytucja. Normalna sesja sejmowa musi się rozpocząć najpóźniej w listopadzie, tymczasem nie jest wykluczone, że zwołanie sesji nastąpiłoby jeszcze w październiku. Pod obrady przyszyłyby przede wszystkim sprawy gospodarcze oraz projekty socjalne.

Ks. prałat Zimniak biskupem - sufraganem częstochowskim.

Miasto Watykańskie. Ojciec św. mianował ks. prałata **Ant. Zimniaka**, wikariusza generalnego diecezji częstochowskiej, biskupem tytularnym **Dionizjanym**, powierzając mu jednocześnie urząd biskupa sufragana diecezji częstochowskiej.

J. E. ks. biskup nominat **Antoni Zimniak** urodził się w 1878 roku. Po ukończeniu studiów teologicznych pracował długie lata w duszpasterstwie, pełniąc kolejno obowiązki wikarego, proboszcza i dziekana. Oddawał się też z zapałem działalności pedagogicznej, pracując w szkołach jako prefekt. Od roku 1929 był wikariuszem generalnym diecezji częstochowskiej.

Kiedy się poszedł pożegnać ze swą siostrą, ta się ogromnie ucieszyła z tej nowiny, lecz nie tyle dlatego, że brat się wstawił, jak raczej dlatego, bo oddawna pragnęła mieszkać w Paryżu. Chciała wyostać się z mniejszego miasta, aby w Paryżu użyć świata z całej duszy. Powiedziała Henrykowi o swych zamiarach i prosiła go, aby pozostał na obiad i pomógł jej namówić męża do tej sprawy.

Henryk pozostał Józefina po raz pierwszy mogła zjawić się w jadalni. Notariusz był wyjątkowo bardzo wesoły, bo wygrał ważny proces i był pełen nadziei zyskania wielkiej nagrody i wielkiej sławy.

— Mojem zdaniem — rzekł Henryk — źle czynisz, że przy swych zdolnościach mieszkasz w mniejszym mieście. W Paryżu zyskałbyś bezwątpienia sławę i bogactwo. Nietylko ważne procesy by tobie powierzano, lecz i sędziowie by cię podziwiali i szanowali, zostałabyś postem . . .

— A Może ministrem, gubernatorem kolonii zamorskiej — śmiał się notariusz. — To ostatnie byłoby najświetniejsze, mianowicie dla mojej żony, gdyby n. p. w Afryce została królową, miała na około siebie damy dworu, czarne, z pierścieniami w nosie, w sukniach z piór albo i bez sukien; toby przewyższyło Paryż i jego zabawy. Nieprawda? (C. d. n.)

DZIECIĘ MARJI.

(Ciąg dalszy).

59

Henryk korzystał z czasu, aby duszę swą uporządkować. Józefina dała mu kilka książek, inne sobie sprowadził i czytywał się w nie gorliwie. Kosztowało go to dużo walki, lecz już nie zrażał się. Nie każdemu jest dane, aby od razu, jak św. Paweł, stać się z niewiernego wierzącym. Zazwyczaj droga poznania prawdziwej wiary jest dla zblakatego powolna i mozolna.

Po paru tygodniach odwiedził Józefinę. Opowiedział jej ze szczerością dziecięcą o swych walkach i wątpliwościach, nadziejach, modlitwach. Otwarcie jej powiedział, jak często pycha i zmysłowość się buntowały przeciw nieubłaganej prawdzie.

— Pocziwiś pan walczył, — rzekła Józefina serdecznie. — Na dalszą drogę ku doskonałości daję panu tylko jedną radę. Kto chce Boga zyskać, musi wpiers siebie samego stracić. Niech się pan nie lęka słowa: „ofiara”, chociaż łupina gorzko smakuje, to wewnątrz znajduje się słodki, błogi spokój.

Henryk odszedł z mocnym postanowieniem,

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 28 sierpnia 1936 r.
Kalendarzyk. 28 sierpnia, piątek, Augustyna B. W. D. K.
29 sierpnia, sobota, Ściegłe gl. św. Jana Ch.
30 sierpnia, niedziela, 13 po Św., Róży Lm. P.
Wachód słońca g. 4 — 43 m. Zachód słońca g. 18 — 31 m.
Wachód księżycy g. 17 — 35 m. Zachód księżycy g. 2 — 17 m.

Z miasta i powiatu.

Tydzień strażacki.

Bogu na chwałę,
Bliźniemu na pomoc!
Wszystko dla Ojczyzny!

Nowe miasto. Wzorem lat ubiegłych na zarządzenie Pomorskiego Okr. Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R.P. w Toruniu organizuje miejsc. Ochotnicza Straż Pożarna propagandowy „Tydzień Strażacki” w czasie od 30 sierpnia do 6 września rb.

Jak wynika z programu, Strażacy pokażą społeczeństwu dorobek całorocznej intensywnej pracy w dziedzinach: przeciwpożarowej, samarytańskiej, obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej.

Strażak z narażeniem życia pełni w czasie pokoju i wojny na użytek ogółu i państwa bezinteresowną służbę społeczną. Ze swej strony musi więc społeczeństwo popierać moralnie i materialnie nasze Straże. Warunki bowiem współczesne domagają się nietylko odpowiedniego wyszkolenia bojowego, lecz zarazem i kompletnego, nowoczesnego uzbrojenia. Popierajmy więc finansowo bezinteresowne wysiłki naszych Straż!

Nie skąpy grosz na tak szlachetny cel, jakim jest walka przeciwpożarowa!

PROGRAM

„Tygodnia Strażackiego“ w Nowemmieście n. Drw.

Sobota 29. VIII 36 o godz. 20.30 capstrzyk.
Niedziela 30. VIII 36 o godz. 6-tej pobudka.
o godz. 9 nabożeństwo.
o godz. 10 defilada.
o godz. 14 wymarsz z orkiestrą do Parku na koncert. W programie liczne niespodzianki.
o godz. 20 zabawa taneczna w sali „Hotelu Centralnego” oraz w Parku Miejskim.

Wtorek, 1. IX o g. 19 ćwiczenia szkolne O.S.P. oraz pokazowe z O. S. P. przy strażnicy.

Czwartek, 3. IX o g. 19 ćwiczenia bojowe.

Sobota, 5. IX o g. 19 alarm gazowy i atak, pokazy drużyny odkażającej, ratowniczej i samarytańskiej.

Niedziela, 6. IX o g. 9 nabożeństwo.
o g. 13.30 wymarsz na boisko na „Kiermasz Parafjalny”.

Uwaga: W niedzielę 6 września rb. Straż nie urządza własnej zabawy, lecz w myśl hasła „Bogu na chwałę”, bierzemy czynny udział w „Kiermaszu Parafjalnym”.

Komunikat.

Nowe miasto. Z powodu przebudowy mostu w Mroczeniu zamykam z dniem 28. VIII 1936 r. aż do odwołania wszelki ruch na drodze Mroczenko—Grodziczno w km. 3,7 — 3,8.

Ruch kierować należy na Mroczenko przez most Tama—Lorki.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
(—) Dr. W. Tomczyński, starosta powiatowy.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

Nowe miasto. Dnia 21 sierpnia rb. o godz. 19.30 odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej przy udziale 10 radnych i Zarządu Miasta w komplecie.

Po odczytaniu protokołów z dnia 30 czerwca i 18 lipca rb. i ich przyjęciu, p. Burmistrz wprowadził w zarząd radnego p. Wład. Mówkę, który wchodzi kolejno w miejsce wybranego na wiceburmistrza p. Bol. Jentkiewicza. Rada Miejska uchwaliła zaciągnąć 5000 zł z Komunalnego Funduszu Zapomogowego na wykonanie rozbudowy szkoły powszechnej. R. M. przyjęła ustaloną stawkę do patentu od bilardu automatycznego na 3 zł miesięcznie. Sprawę wyboru członka komisji rewizyjnej odroczone do następnego posiedzenia.

Sprawozdanie kasy rewiz. przyjęła R. M. po dyskusji i wyjaśnieniach p. Burmistrza do wiadomości. Następnie zdał p. Burmistrz obszernie sprawę z postępów rozbudowy miasta wzgl. rozmaitych jego urządzeń. Plan, zakreślony w tym względzie, postąpił w tym roku bardzo daleko. Skanalizowano ul. 19 Stycznia i odwodniono i skanalizowano ul. Wierzbowa i część ul. Mickiewicza oraz przedłużenie jej przez ogród p. Swinarskiego obok gmachu „Drwęcy” przez rynek do ul. Kazimierza. Przebudowano przejazd burzowy na skrzyżowaniu drogi Mickiewicza i Wierzbowej przy p. Stanowickim dla odprowadzania nadmiernych wód deszczowych. Praca na ul. 19 Stycznia idzie bardzo wolno z tego powodu, że jest dużo przyłączeń oraz dużo łączności z bocznymi ulicami, przez co musi być dużo studni urządzonych. Prace te zdłżano wykonać dzięki pomocy Funduszu Pracy. Uregulowano i skanalizowano 800 bież. mtr. w mieście. Dalej dzięki pomocy Funduszu Pracy zdłżano przebrukować 2.500 m² na targowisku przy rzeźni oraz na ul. Wierzbowej i to z dotychczasowej szerokości 3 mtr. na 6 mtr. Przewidziane roboty drogi państwowej przez miasto po 16-letnim staraniu przeprowadzone zostaną już ostatecznie i to z dniem 1 września rozpocznie się praca, gdyż Urząd Wojewódzki wyraził swą zgodę oraz przeznaczył sumę 30.000 zł na ten cel. Prace te rozpoczną się na ul. Sobieskiego i Kościuszki. Rynek i drogę na ul. Łąkowskiej przebrukuje się w następnym roku. W związku z przebrukowaniem drogi państwowej będzie zerwana część domu p. Strehla, wystającego poza linię regulacyjną, przez co ulica ta rozszerzona zostanie. Ta myśl i ten plan znalazł całkowite uznanie Komisji w Warszawie, jak i Wojewódzkiej. Dalej ukończono w tym roku prace przy rozbudowie gimnazjum, gdzie wykończono prace malarskie i otynkowanie. Nowa dobudówka szkoły powszechnej jest także już całkiem na ukończeniu, jedynie brak jeszcze podłóg parokietowych, uporządkowania dziedzińca szkolnego i dokończenia ustępów. Pertrakcja w sprawie zniesienia starego żydowskiego cmentarza z żydowską gminą w Brodnicy jest na dobrej drodze. Ma jeszcze nastąpić przebudowa w gmachu magistrackim biur. W dalszym ciągu na propozycję p. Burmistrza R. M. uchwala w czasie pobytu 24 pułku u nas urządzić w hotelu Centralnym uroczystość, której dochód przeznaczony zostanie całkiem na cele Obrony Państwowej.

Plan wytycznych prac na lata 1937—40 przewiduje kontynuowanie dalszych prac kanalizacyjnych, dalsze wybrukowanie targowiska, przebrukowanie rynku w związku z drogą państwową oraz przygotowanie planu i przeprowadzenie studjów wodociagowych. Zorganizowanie planu dla ogródków działkowych dla bezrobotnych. Urządzenie chodników na ul. Łąkowskiej od cmentarza aż do

Kiermasz Parafjalny.

Na rzecz dzwonów i dzwonicy naszego kościoła parafjalnego urządzamy w niedzielę, 6 września rb.,
**Kiermasz Parafjalny
na boisku sportowym**

Początek o godz. 2 po poł. W razie niepogody Kiermasz odbędzie się w sali Hotelu Centralnego o godz. 4-ej po poł.

Na program składa się dużo niespodzianek. — Przygrywać będzie orkiestra 64 pułku.

Za Komitet Organizacyjny: Ks. Proboszcz.

dworca po lewej stronie. Urządzenie i wybudowanie kompleksu, basenu i plaży. Przebrukowanie ul. Lipowej, Mickiewicza, Kazimierza, Kościelnej, Szkolnej i drogi św. Jana oraz przebrukowanie i przedłużenie ul. Sienkiewicza. Również postara się Zarząd Miejski uporządkować park miejski. W tym wypadku będzie szukał, by odnaleźć fachowca, któryby plan do tego przygotował tak, aby park nasz był tem przyjemnym miejscem, gdzie by można chwile wolno spędzić na czystym i zdrowym powietrzu.

Następnie odbyło się tajne posiedzenie w sprawie uposażenia Burmistrza.

Po wyczerpaniu programu p. Burmistrz solwował posiedzenie.

Próby o Państwową Odznakę Sportową.

Nowe miasto. Komenda Powiatowa P. W. i W. F. powiatu lubawskiego przeprowadza w dniu 30 sierpnia 1936 r. w Bratjanie próby o P. O. S. dla wszystkich organizacji p. w. i w. f., oraz osób niestowarzyszonych.

Zbiórka wszystkich, którzy zamierzają brać udział w powyższych próbach, punktualnie o godzinie 14-tej (2 popołudniu) na placu przy szkole powszechnej w Bratjanie.

W związku z tem zwracam się z apelem do poszczególnych organizacji i stowarzyszeń o wzięcie gremialnego udziału w próbach o P. O. S. i strzelaniu z broni małokalibrowej o Odznakę Strzelecką.

Każdy ubiegający się o P. O. S. i O. S. winien zabrać ze sobą odnośną legitymację, o ile takową posiada i przedstawić ją przed zawodami Komisji Próby.

Poncjusz Piłat n. filmie.

„Ostatnie Dni Pompei”, to gigantyczne widowisko z okresu panowania cesarów, symbolizuje w tem wielkim dziele filmowem ostatnie dni starożytnego miasta, na którego gruzach powstaje równocześnie nowa kultura chrześcijańska.

Szereg scen filmu „Ostatnie dni Pompei” odbywa się w Judei, w Jerozolimie, w okresie sądu nad Jezusem Chrystusem. Świetny aktor amerykański, Basil Rathbone w roli Poncjusza Piłata odtworzył idealnie postać tego Rzymianina, którego imię tak nierozdzielnie związane jest z dziejami Chrystusa. Na filmie odtworzono w najdokładniejszych szczegółach scenę sądu. Widać również drogę na Golgotę i trzy ciemne krzyże na tle nieba. Przez cały jednak czas nie widać postaci Chrystusa, jakkolwiek pokazany jest krzyż, niesiony przez Zbawiciela i momenty uzdrawiania chorych. Widać stopy Chrystusa, widać dłoń Jego, nie pokazano jednak Jego oblicza. Wszystko to zobaczysz w wielkim filmie „Ostatnie Dni Pompei” w Nowemmieście 31. VIII br. o godz. 4-tej i 8,15 — w Lubawie 1. IX br. o godz. 4-tej i 8,15.

Do tego wspaniałego filmu egzotyczny „Kwiat Hawaii” z udziałem słowika ekranu, Maria Eggerth oraz Iwan Petrowicz.

Fabrykant „bolszewików”.

Nowe miasto. Z wiarogodnej i poważnej strony donoszą nam o niesamowitem postępowaniu pewnego obywatela ziemianina z powiatu w odnośeniu się do swych robotników. Zalega on im stale z wypłatą zarobków, tak że zmuszeni są często upominać się o swe należności. Nie dość atoli, że ich zbywa z niczem, ale ponadto za to, że się dopominają o to tylko, co im się słusznie należy, obdarza ich epitetami: „wy bolszewiki”.

Takie postępowanie oczywiście musi oburzać robotników i przyczynić się do rozgorznięcia wśród nich — co w dzisiejszych zwłaszcza czasach groźnego niebezpieczeństwa komunistycznego tem bardziej jest potępienia godne. Robotnik, domagający się słusznej zapłaty, absolutnie nie jest bolszewikiem natomiast prawdziwym fabrykantem bolszewików to taki pracodawca. Dowiadujemy się z innych miejscowości, że tam, gdzie robotnik widzi ciężkie położenie swego pracodawcy, ale dobrą wolę, jest wyrozumiały chętnie kontentuje się i uniejszemi zaliczkami, ale gdy go się jeszcze do tego obraża, nie dziwnego, że się oburza.

Z Gimnazjum.

Nowe miasto. Rok szkolny 1936-37 rozpocznie się nabożeństwem w kościele parafjalnym dnia 3 września, o godz. 9-tej. Zbiórka młodzieży na dziedzińcu szkolnym o godz. 8.45. Po nabożeństwie zgromadzi się młodzież w auli szkoły, gdzie przemówi do niej dyrektor zakładu. Dnia 4-go września, o godz. 8-ej rozpocznie się normalna nauka szkolna.

Młodzież winna zaopatrzyć się do tego czasu w podręczniki i przybory szkolne. Wykaz podręczników na bieżący rok szkolny znajduje się na korytarzu szkolnym. W bieżącym roku szkolnym obowiązują uczniowie i uczennice wszystkich klas przepisany mundur szkolny.

Osoby, pragnące utrzymywać na stacji uczniów lub uczennic, muszą uzyskać nato zezwolenie ze strony dyrekcji zakładu.

Spóźnieni!

Z zebrania K. Rolniczego.

Mikołajki. Kółko Rolnicze w Mikołajkach dokonało w dniu 5 lipca 1936 r. lustracji gospodarstwa u swego prezesa. O godz. 16-tej odbyło się w lokalu szkolnym krótkie zebranie K. R., które zagal, prezes p. Welnicki, pochwaleniem Pana Boga. Potem odśpiewano „Kto się w opiekę”. Protokół z poprzedniego zebrania odczytał sekr., p. Rosankiewicz, który przyjęto bez zmiany.

Następnie p. Prezes odczytał różne komunikaty, o chorobach ziemniaków, o opryskiwaniu drzew owocowych i inne. Jako skuteczny środek na tępienie liszków na kapuście zalecał d. Ewertowski posypywanie solą bydlęcą liści kapusty.

Jako następny pkt. zebrania zaprosił p. Prezes wszystkich członków K. R. w liczbie 20 na zwiedzenie gospodarstwa i furmankami zabrał ich do siebie.

Zwiedzano najpierw wzorową oborę. Zauważono tam okazałe, zdrowe, dobrze wyosnigte i odżywiane krowy i młodzież, a przedewszystkiem załponował nam stadnik zarodowy. Spodobało nam się praktyczne urządzenie żłobów i zachwyceni byliśmy wysoką mlecznością krow.

Następnie zwiedziliśmy chlewnię, gdzie zastano wszystko we wzorowym porządku. Trzoda też znajduje się w dobrym stanie. P. W. ma też rasowego knura.

Stan niektórych budynków pozostawia jeszcze duto do życzenia. Stodoła jest stanowczo za mała, lecz na początek

Uwaga! Hodowcy świń bekonowych

Podaję do wiadomości wszystkich pp. Prezesów Kółk Producentów Trzody Chlewnej-Bekonowej oraz członkom, odstawiającym świnię bekonową, że z dniem 28 sierpnia 1936 objąłem stanowisko instruktora hodowli Pomorskiej Izby Rolniczej po p. inż. Raciborskim.

Proszę zatem wszelką korespondencję, dotyczącą produkcji i dostawy (spędy) bekonów, kierować pod adres: Bolesław Grochowski instruktor hodowli Pom. Izby Roln. Nowe miasto n. Drw. ul. Sobieskiego 7 2 ptr.

Równocześnie przypominam p.p. Prezesom o przestrzeganiu pisemnych zgłoszeń świń bekonowych od członków w kole na spędy w Nowemmieście i w Lubawie.

Zgłoszenie winno nadejść do Instruktorjatu Hodowlanego najpóźniej 5 dni przed spędem, tj. w czwartek rano. Niezgłoszone świnię bekonowe lub zgłoszone zapóźno nie będą odebrane na spędzie.

(—) Bolesław Grochowski,
Instruktor Hodowl.

Spędy bekonów odbędą się:

I. w Lubawie w poniedziałek, 31 sierpnia rb.

o godz. 6 rano, jak nastę.: Ostaszewo, Świniarz, Zielkowo, Złotowo, Rożental, Lubstynek, Rumian, Zwiniarz, Omule, Czerlin, Rumienica, Grabowo, Kazanice, Targowisko, Montowo, Lubstyn, Lubawa, Grodziczno, Samplawa, Byszwałd, Wałdyki, Prątnica.

II. w Nowemmieście we wtorek, 1 września rb.

o godz. 6 rano, jak nastę.: Mała i W. Bałówki, Bratjan, Gwiżdżyny, Kamionka, Lekarty, Marzęćce, Nowe miasto, Załączkowo, Samplawa, Rakowice, Nowe miasto, Mroczeno, Kurzetnik, Mikołajki, Nowydwór, Niem. Brzoźce, Radomno.

Dopuszcza się dostawców z okręgu spędów Lubawa i Biskupiec. Inż. R. Raciborski.

Zakupy zboża przez wojsko.

Poniżej podajemy pp. Prezesom Kółek Rolniczych pismo Szefostwa Intendencji O. K. VIII. w sprawie zakupów zboża przez wojsko do łaskawego wykorzystania.

Szefostwo Intendencji O. K. VIII.

Nr. 510—62/36 K. Z. I. II.
Telefon DOK VIII Nr. 115.
Toruń, dnia 20 sierpnia 1936 r. Do
Zakup zboża u producentów w okr. budz. 1936-7. Tow. Rolniczego Pow. w Nowemmieście.

Zawiadamiam, że we wrześniu br. rozpoczynam zakup owsa i żyta na potrzeby wojska.

Zakupi żyta i owsa dokonuję na warunkach giełdy zbożowo-towarowej w Bydgoszczy.

Zboże musi być dojrzałe, suche i zdrowe, pochodzące z ostatniego zboru, wolno od atęczlizny i szkodników zbożowych. Obecność wolka zbożowego jest niedopuszczalna. Wg standardów giełdy bydgoskiej ciężar gatunkowy wynosi narazie: dla żyta 705 gl. dla owsa 451 gl.

Zanieczyszczenia: a) dla żyta 3 proc. — przyczem domieszki pszenicy nie zalicza się do zanieczyszczeń; b) dla owsa 3 proc. obcych ziarn zbożowych i pastewnych — za wyjątkiem łubinu — do 5 proc. nie zalicza się do zanieczyszczeń. Ze względu na miejsce odbioru będą zakupowały:

1. żyto: a) franco magazyn Składnicy Mat. Int. w Toruniu i Bydgoszczy, b) franco-loco wagon stacji odbiorczej Bydgoszcz.

2. Owies: a) franco magazyn Składnicy Mat. Int. w Toruniu i Bydgoszczy (ew. magazyn oddziałów w Grudziądzu, Chełmnie, Starogardzie, Inowrocławiu i Włocławku; b) franco-loco wagon stacji odbiorczej miejscowości, wykazanych pod a).

Przy zakupie zboża franco-loco wagon na stacji odbiorczej ew. przewóz odbywa się na podstawie wojskowego listu przewozowego, przyczem transport opłaca kupujący, potrącając przypadającą należność wg taryfy kolejowej normalnej z rachunku sprzedającego.

Zapłata za dostarczone zboże będzie uskuteczniiona przez Szef. Int. O. K. VIII codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. od 8—12, na podstawie protokołu odbioru i rachunku sprzedającego.

Względem zrzeszeń producentów, sprzedających zboże dla wojska, będę stosował następujące ulgi:

1. Pierwszeństwo w nabyciu otrąb żytnich, sprzedawanych przez składnicę mat. int. w Bydgoszczy po cenach, przeze mnie ustalonych.

2. Przy dostawach wagonowych będę w pewnych wypadkach udzielał na podstawie wtrótników listów przewozowych zaliczek do 60 proc. wartości załadowanego zboża. W tym wypadku wagon pełny musi być zważony na stacji załadowniczej na koszt sprzedającego.

W sprawach sprzedaży zboża proszę zwracać się do biura lub telefonicznie do Szefostwa Intendencji O. K. VIII. koszary Piłsudskiego — telefon centrali DOK. VIII. Nr. 11-51 telefon wewn. 115 w dni powszednie od godz. 9 do 13 (w soboty od 9-12).

Szef Intendencji O. K. VIII. (podpis nieczytelny).

nie jest p. Prezes w stanie czynić raptownych nakładów i ulepsza budynki stopniowo z roku na rok. Najmniej podobała nam stajnia, gdzie zauważono jeszcze różne braki.

Potem udaliśmy się na zwiedzenie pól. Stan zasiewów był zadawalający, przedewszystkiem p. Prezes uprawia dużo jarzyn i mało ozimów.

W ogrodzie i sadzie nie zauważono na drzewach żadnych szkod, gdyż p. Prezes dokonuje opryskiwania drzew owocowych środkami chemicznymi. Ogród zastano we wzorowym porządku.

W ogrodzie państwo Wełsicczy ugościli Kółkowiczów zakaśką, przy której p. Prezes książkowo wykazał dochody z obory i poszczególnych krów. Z tego wynikało, że wydajność mleka od poszczególnych krow z roku an rok się zwiększa.

Po wspólnej pogawędce i odśpiewaniu „Wszystkie nasze dzienne sprawy” zakończono lustrację, która pozostanie nam na długo w pamięci.

RUCH TOWARZYSTW.

Grodziczno. Zebranie Stron. Narodowego odbędzie się w niedzielę dnia 30 bm. o godz. 9-tej przed połudn. w lokalu p. Stienssa. Wstęp tylko dla członków. Zarząd.

ZEBRANIA KÓLEK ROLNICZYCH

na dzień 30 sierpnia 1936.

Omulę o godz. 14. **Czerlin** o godz. 17.
Złotowo „ 17. **Nowe miasto** „ 10.

Na powyższe zebrania przybędzie prelegent. O liczny udział proszą się.

Nowe miasto. Zebranie Kółka Roln. Nowe miasto odbędzie się w niedzielę 30 sierpnia o godz. 10 przed poł. Sprawy ważne. O udział proszą. Zarząd.

Kino
Dźwiękowe
NOWEMIASTO
dnia 31-go bm.
o godz. 4-tej i 8.15
LUBAWA
dnia 1-go 9. rb.
o godz. 4-tej i 8.15.

Rekordowy podwójny program!

Nowoczesny film osnuty na tle wstrząsających wydarzeń i pierwszych dni chrześcijaństwa

„Ostatnie dni Pompei“

To gigantyczne widowisko z okresu panowania cesarów. Krwawe dzieje barbarzyństwa i okrucieństwa chrześcijaństwa opętanego świata. „OSTATNIE DNI POMPEI” to film, który zdawnym obrazem niemy pod tym samym tytułem nie ma absolutnie nic wspólnego.

Do tego

Wspaniały film egzotyczny, pełen czaru najwspanialszych melodii i muzyki

„Kwiat Hawaï“

z udziałem słowika ekranu Martę Eggerth oraz Iwan Petrowicz. — Przepiękne krajobrazy. — Hawajska muzyka i śpiew. — Wersja niemiecka.

Inauguracyjne otwarcie sezonu zimowego.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Sobota, 29. VIII. 6.30 Audycja poranna. 12.23 Trio Polskiego Radja. 14.30 Koncert muzyki rozrywkowej. 15.40 Wiad. gosp. 15.45 „Zabawa w koncert” — audycja dla dzieci. 16.00 Utwory na fortepian. 16.30 Koncert Chóru Kolej. P. W. 16.45 „Parę godzin w Rydze” — reportaż. 17.00 Koncert. 17.50 „Kościoły drewniane na Śląsku” — pog. 19.00 Koncert dla studja na Wystawie Radjowej w Warszawie. 20.15 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.00 Recital wioloncz. 21.30 „Ciepłe kąsele i podwika” — audycja z Wilna. 22.15 Koncert rozrywkowy. 23.30 Muzyka tan.

Niedziela, dn. 30. VIII. 8.00 Audycja poranna. 9.00 Tr. nabożeństwa z Kościoła św. Krzyża w Warszawie. 10.30 Płyty. 12.03 „1000 taktów muzyki”. 14.30 Audycja dla wsi. 15.30 Fortepian, skrzypce i harfa. 16.30 Reportaż z życia. 17.00 Koncert solistów. 18.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”. 19.55 Recital fortep. z Krakowa. 20.25 „Poezja Teatr”. 21.00 „Doktor Abernethy przyjmuje” — słuchowisko. 21.30 Pieśni. 22.20 Muzyka taneczna z Ciechocinka. 23.00 Muzyka tan.

Poniedziałek, 31. VIII. 6.30 Audycja poranna. 12.25 Płyty. 15.45 „W samolocie komunikacyjnym” — reportaż. 16.00 Popularny koncert. 17.00 Audycja muzyczna. 19.05 Koncert solistów (z Wystawy Radjowej). 20.00 Duet fortep. 20.30 „Czyn Bleriot’a” — odczyt. 21.00 „Przygoda w Grinzingu” — operetk. 22.00 „Słynne Symfonje”. 23.00 Muzyka tan.

Program Polskiego Radja S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 29. VIII. 12.03 „Mały owad w puszczy” — pog. roln. 14.30, 18.10 Płyty. 18.00 „Nasz program”. 18.25 Wiad. społ. 18.30 Koncert reklam. 21.00 Recital wiolonczelowy Tadeusza Kowalskiego. 22.00 Wiad. sport.

Niedziela, dn. 30. VIII. 10.30 Płyty. 22.15 Wiad. sport. z Pomorza. 22.20 Muzyka tan. z Ciechocinka.

Poniedziałek, 31. VIII. 12.05 Recytacja prozy: Fragn. z pow. „Chłopi” Reymonta. 12.25, 14.30 Płyty. 16.00 Popularny koncert w wyk. orkiestry z Ciechocinka. 18.05 Pogad. społ. 18.15 Płyty. 18.30 Zycie kulturalne Pomorza. 18.35 Koncert reklam. 21.35 Wiad. sport.

Pozatem transmisje z innych polskich stacyj.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.
z dnia 25. 8. 1936 r.

Buhaje:	Wytuczony pełnomięsiste	62—66
	Tuczony mięsiste	58—60
	Nietuczony, dobrze odżyw. starsze	50—54
	Miernie odżywione	44—48
Cielęta:	Najprzedsiejsze cielęta wytuczony	94—100
	Tuczony cielęta	84—90
	Dobrze odżywione	70—80
	Miernie odżywione	56—66
Jalowice:	Wytuczony pełnomięsiste	66—72
	Tuczony mięsiste	58—62
	Nietuczony, dobrze odżywione	52—56
	Miernie odżywione	44—50
Krowy:	Wytuczony pełnomięsiste	64—70
	Tuczony mięsiste	56—60
	Nietuczony, dobrze odżywione	44—50
	Miernie odżywione	18—20
Owce:	Wytuczony pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	60—64
	Tuczony starsze skopy i maciorci	64—72
Świnie (tuczniaki):	Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	96—98
	Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	90—94
	Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	84—88
	Maciorci i późne kastraty	80—90

Jarmarki we wrzesniu.

1: Górzno krbk.	2: Lubawa bk.
3: Brodnica krbk., Radzyn bk.	4: Lidzbark bk.
8: Dziadkowo krbk.	9: Nowemiasto bk.
10: Nowe Grodziecno bk.	17: Łąkorz krbk.
18: Grudziądz bk.	22: Jabłonowo Zamek bk.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.31^{1/2}; frank francuski 34.98^{1/2}; frank szwajcarski 173.23; funt szterling 26.73; marka niemiecka 213.98; korona czeska 21.96.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 26. 8.

Placono w złotych za 100 kg.

Zyto nowe	14.25—14.50
Pszenica	21.50—21.75
Jęczmień	15.75—16.25
Owies nowy	18.25—14.00
Mąka żytnia	21.75—22.25
Mąka pszenna 65 proc.	32.75—33.25
Otręby żytnie	10.00—10.50
Otręby pszenne	10.75—11.25
Otręby jęczmienne	11.25—12.50
Rzepak zimowy	35.00—36.00
Siemię lniane	34.00—37.00
Gorzycza	31.00—34.00
Groch Victoria	21.00—24.00
Groch Folgera	23.00—25.00
Mak mlebski	56.00—60.00

Za redakcją odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowemnieście. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Na nowy rok szkolny

polecamy w wielkim wyborze i najtańszych cenach

WSZELKIE PODRECZNIKI SZKOLNE

zeszyty, bruljony, bloki rysunkowe, szkicowniki — ołówki — cyrkle — obsadki — pióra — gumki — temperówki — atramenty — kredki i t. d. i t. d.

„DRWECA” Księgarnia Nowemiasto Rynek 4.

Zyto do siewu:

Zelandzkie II. odsiew 121—122 wagi hol. i Rogalińskie II. odsiew

sprzedaje

Maj. N A W R A, p. Nowemiasto telefon 13.

Baczność! Posiadacze pożyczki narodowej i inwestycyjnej

Nadeszły radjoodbiorniki

najnowszej konstrukcji Phonet „Triumph”
Przyjmujemy całą cenę w pożyczkach państwowych. Więc za 100 zł pożyczki 90 zł gotówki!

O dobroci audycji można się przekonać na miejscu.

„Drwęca” Sp. z o. o. w Nowemnieście n. Drw.

SKÓRY SUROWE

stale kupuje i płaci najwyższe ceny dzienne

Pasy zapędowe

skóry na pasy w dobrych gatunkach polecam po niskiej cenie

SKŁADNICA SKÓR
EDM. SZUDZINSKI.
Nowemiasto n. Drwęca.

Sprzedam używaną syplalnię. Zgł. do eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

Poszukuję samotnego człowieka

do paszenia bydła, który równocześnie podjąłby się dojenia 12 krów.

Reinhold Hinz, Jamlelnik.

Reparacje zegarmistrzowskie i jubilerskie

fachowo, tanio i solidnie wykonuje brat mój egzaminowany zegarmistrz i jubiler.

Również fachowa naprawa wszelkich aparatów fotogr. oraz maszyn do pisania wszystkich systemów.

Polecam **OBRAZKI ŚLUBNE** para już od 2,— zł oraz najnowszą biżuterję.

Gorąco proszę o łaskawe poparcie przedsiębiorstwa sierot

Zofja Ciszewska, Nowemiasto,
Rynek 21 (narożnik ul. Kościelnej)

Polecam **WAPNO CEMENT ODKŁADNIE LEMIESZE ROWERY**
Teodor Tysler.
Lubawa.

Powózkę w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowemiasto pod nr. 100.

Prawie nowy **parkowiec** sprzedam korzystnie
Wellnitz, M. Bałowski.

Uczeniec lub uczniowie szkolni znajdą odpowiednią stancję. Opieka zapewniona.
Wellandtowa, Nowemiasto,
ul. Lipowa 3, I piętro.

Uczni lub uczenice gimn. przyjmę na stancję
Wardowska, Nowemiasto,
ul. Łąkowska 18.

Przyjmuję **na stancję** uczenice lub uczni gimnazjalnych.
Waldowska Nowemiasto, Lipowa 2.

UWAGA!

ps. Smoła destyl. lepnik papa karbolinowem trzeina sufit. gwoździe, gips
Wapno cement Portl. dźwigary
Kafle do pieców w różnych kolorach
maneze młótkarnie wialnie sieczkarnie kultywatory piugi-brony parniki „Ventzkiego” oraz
wszelkie inne artykuły budowlane i rolnicze poleca z nowych przesyłek po najniższych cenach

N. EWERTOWSKI, NOWEMIASTO
Tel. 66. — Tel. 66.
handel żelaza maszyn rolniczych, artykułów budowlanych i sprzętów domowych.

Poszukuję od 1 września **dziwczyny** do wszelkich prac domowych.
Helena Graduszevska, Złotowo, p. Lubawa.

Potrzebna **sluzaca** od 1. 9. 1936.
Lazarewicz, Nowemiasto,
Wierzbowa 10.

Obrączki ślubne,

budziki, zegary, zegarki, biżuterję, artykuły optyczne kupuje się najkorzystniej w firmie
L. KOZIKOWSKI,
mistrz zegarmistrzowski
Nowemiasto, n. Drw.,
Sobieskiego 7.
Szybka i fachowa naprawa zegarów, zegarków, biżuterji i optyki.
Niskie ceny.

Starszy **czeladnik** piekarski piecowy poszukuje posady. Zgł. do eksp. „Drwęcy” Nowemiasto.

Ucznia przyjmie
B. Jankowski,
skład kołojany restauracja-kawiarnia
Nowemiasto, Rynek 26.

Polecam **CHLEB**
Steinmetza i Grahama w cenie 35 gr.
Fr. Chmurzyński,
cukiernia i piekarnia
Nowemiasto.

FORMULARZE poleca
Księgarnia „Drwęca”.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę XIII. po Świątkach.

EWANGELJA,

napisana u św. Łukasza rozdz. X. w. 11--19.

W on czas, gdy szedł Jezus do Jeruzalem, szedł środkiem Samarji i Galilei. A gdy wchodził do niektórego miasteczka, zabieżeli mu dziesięć mężów trędowatych, którzy stanęli z daleka i podnieśli głos, mówiąc: Jezusie, Nauczycielu, zmiłuj się nad nami! Które, gdy ujrzał, rzekł: Idźcie, okażcie się Kapłanom! I stało się, gdy szli, byli oczyszczeni. A jeden z nich obaczył, że był uzdrowion, wrócił się, głosem wielkim chwalał Boga i padł na oblicze u nóg jego, dziękując; a ten był Samarytanin. A Jezus, odpowiedziawszy, rzekł: Aż nie dziesięć jest oczyszczonych? a dziewięć kędy są? Nie jest znaleziony, któryby się wrócił, a dał Bogu chwałę, jedno ten cudzoziemiec? I rzekł mu: Wstań, idź, bo wiara twoja ciebie uzdrowiła.

O wdzięczności

Zmiłował się Zbawiciel nad trędowatymi, lecz, niestety, z dziesięciu tylko jeden i do tego cudzoziemiec, Samarytanin, poczuwał się do wdzięczności, a „wróciwszy, padł do nóg Jezusowi, dziękując mu”. Zaiste nie zależało Panu Jezusowi na wdzięczności ludzkiej, chcąc jednak pouczyć nas, jak ona piękna jest cnota, jak ludzie ludziom, a tem bardziej Bogu wdzięcznymi być powinni, zapytał: „Czyliż nie dziesięciu jest oczyszczonych? A dziewięć kędy są? Nie jest znaleziony, któryby się wrócił, a dał Bogu chwałę, jedno ten cudzoziemiec?”

Za dowody przyjaźni, przywiązania, za dobre, bezinteresowne uczynki powinniśmy ludziom płacić dozą wdzięcznością, objawiającą się nietylko w ustach, lecz w czynach. O niewdzięcznym człowieku powiada Pismo św., „że jako bajka próżna w uszach nieuków, ustawiczna będzie”, co sprawdza się zawsze, gdyż świat gardzi niewdzięcznikami, a imiona ich są przedmiotem częstych, niepoehlebnych uwag. Niewdzięczny człowiek nigdy nie cieszy się szacunkiem ludzi, a w nieszczęściu nikt go wspomóc nie chce, o czem trafnie tak powiada Pismo św.: „Kto oddaje złe za dobre, nie wynijdzie zle z domu jego”.

Trafia się często, iż ci, którym wyświadczylimy wielkie dobrodziejstwa, w potrzebie naszej nie chcą nas pocieszyć, ni wspomóc, nawet najmniejszej usługi nam oddać. Gdy tymczasem człowiek, na którego nie liczyliśmy wcale, za małą oddaną mu przysługę wdzięcznym za wszystko odplaca nam sercem. Dziesięciu ukochanych, od nas wyszczególnianych, hojnie obdarowanych przyjaciół w chwili nieszczęścia nie zjawi się wcale, ale jakiś zapomniany, mało znaczący Samarytanin przyjdzie, ażeby się z nami ostatnim kęsem chleba podzielić. Podobnie w stosunku do Boga ci, co zażywają bogactw, chwały i wszelakiego szczęścia na ziemi, zapominają o Nim ani nie myślą, aby upaść przed obliczem Jego i podziękować Mu za wszystkie otrzymane łaski. Natomiast jakiś cichy, pokorny, zapomniany od świata biedaczek, pada do stóp Pańskich z podzięką i woła z Psalmistą: „Błogosław, duszo moja, Pana, a nie zapamiętywaj wszystkich dobrodziejstw Jego”.

Jeżeli chcesz być miłym w oczach Boga, bądź wdzięcznym najpierw Jemu, potem ludziom, z czego

Komuniści hiszpańscy zmuszają zakonnice do moskiewskiego pozdrowienia (podnieśnoaa pięść)

wiele skorzystasz dla duszy, powiada bowiem św. Chryzostom: „przypominając sobie dobrodziejstwa Boskie, człowiek je w sobie utrwała; a ciągłe dziękczynienie jest wiernym strażnikiem wszystkich łask”. Patrząc codziennie na łaski Zbawiciela, na to miłosierdzie Jego, z jakim codziennie chroni cię od grzechu lub duszę twą z trądu grzechowego oczyszcza, idź do stóp Zbawiciela i z głębokości serca dziękuj Mu, wołając: „Jezu mój, zmiłowałeś się tylekroć nademną, przeto „będę wyznawał, Panie, ze wszystkiego serca mego, będę opowiadał wszystkie dziwy Twoje”

Z narażeniem życia ratują N. Sakrament.

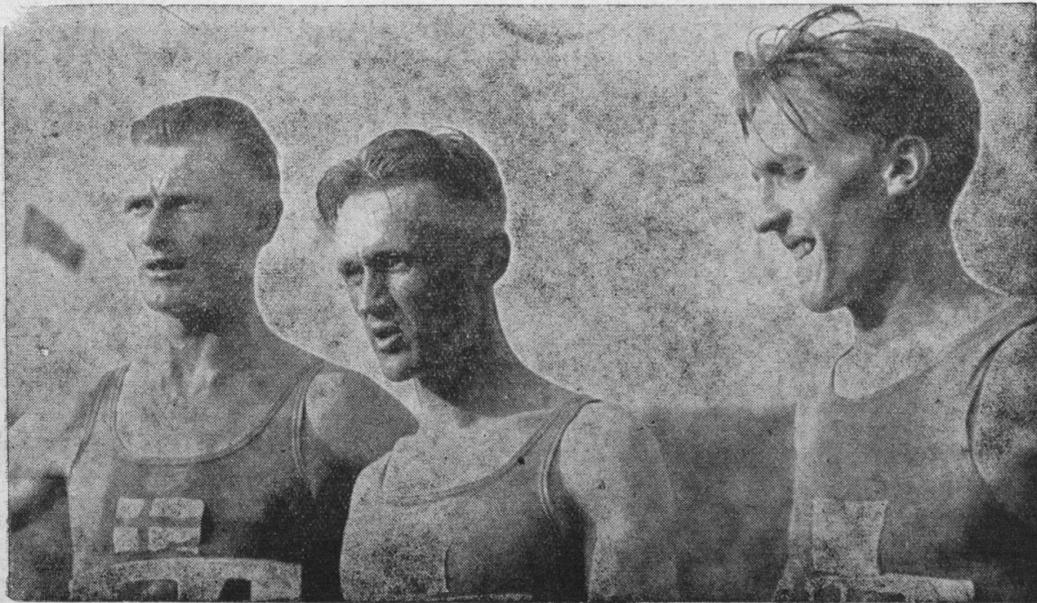
W miejscowości Bronx (St. Zjedn. A. P.) zniszczył gwałtowny pożar niemal doszczętnie wspaniałą kościół pod wezwaniem N. M. P. z góry Karmelu, zbudowany kosztem 350 000 dolarów. Proboszcz kościoła, ks. Severino Focaci i jego dwaj wikarzy z narażeniem życia wynieśli z płonącej świątyni N. Sakrament i naczynia kościelne, budząc podziw obecnych.

Skutki powodzi.

Powódź na Korei przybrała rozmiary wielkiej katastrofy. Dotychczas zanotowano śmierć 131 osób, poranienie 94, zniszczenie całkowite 1222 domostw i zatopienie 11 046. 52 mosty zostały zerwane, a 11 409 ha pól ryżowych stoi pod wodą.

57 angielskich górników zginęło w katastrofie, spowodowanej eksplozją w Yorkshira.

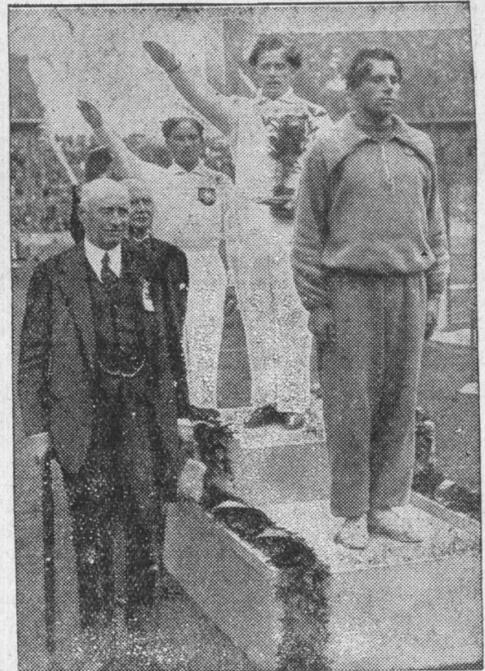
Na obrazku widzimy 3 Finnów, którzy zdobyli 3 medale za zwycięstwo w biegu na 10 tys. m. na olimpiadzie.

Niemcy niezadowolone z Olimpiady. Olbrzymi niedobór.

Niemiecka prasa, wychodząca poza granicami Niemiec, donosi, że władze niemieckie nie są zadowolone z materialnych wyników Olimpiady. W Berlinie oczekiwano daleko większego napływu cudzoziemców i większych obrotów.

Na organizację Olimpiady wydał skarb Rzeszy niemieckiej przeszło 40 milionów marek. Ta suma nie zwróciła się. Ogromna ilość biletów wstępu na Olimpiadę wysłana była zagranicę do różnych agencji i biur podróży, które biletów tych nie rozsprzedały.

Wiele lokali prywatnych, zarezerwowanych w Berlinie na kwatery dla gości zagranicznych, stały pustkami przez cały czas Olimpiady.

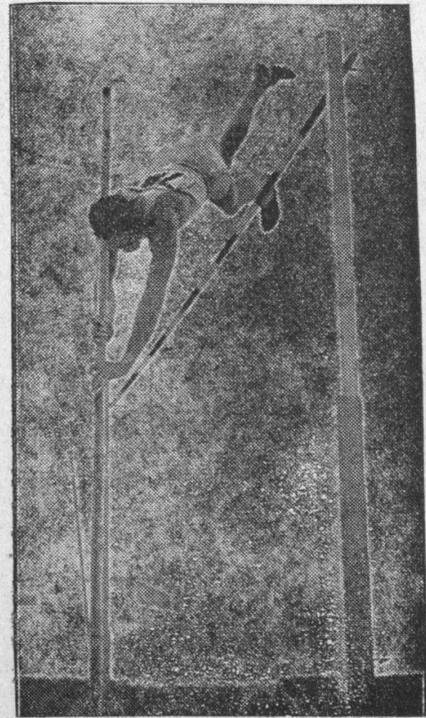
Doty sukces odnieśli Niemcy w niedzielę, zajmując w rzucie młotem dwa pierwsze miejsca. Złoty medal zdobył Karol Heine, a srebrny — Erwin Blask. Trzecie miejsce zajął Szwed Warmgard. Widzimy zwycięzców w chwili po wręczeniu nagród, gdy orkiestra gra hymn narodowy.

Nie połykać wody kąpielowej.

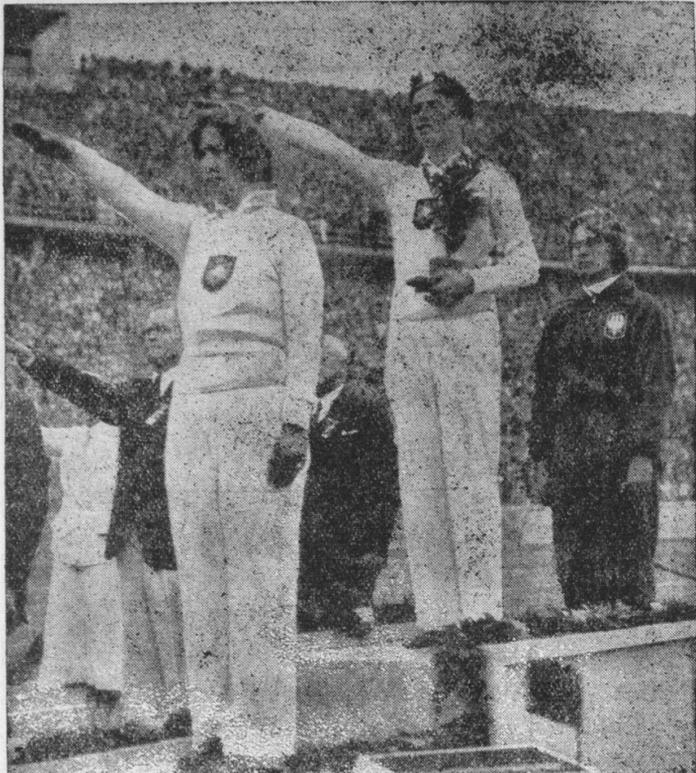
Ostatnie badania bakteriologiczne wykazały, że w 1 cm. kub. wody kąpielowej w publicznych miejscach kąpielowych względnie pływalniach znajduje się przeciętnie 500 bakterij, a bardzo często znacznie więcej. Nie ulega więc najmniejszej wątpliwości, jak groźnym jest przypadkowe połykanie tej wody względnie mycie twarzy, w skutek tego połykanie jej. Szczególnie szkodliwą ta woda jest dla organizmu dzieci i młodzieży.

Papuga, licząca 139 lat.

W pewnej miejscowości obok miasta Sidney w Australji żyje papuga, licząca 139 lat. Fakt urodzenia się jej w r. 1791 jest udowodniony dokumentami, tak, że co do wieku papugi niema najmniejszej wątpliwości. Głowa jej całkowicie wyłysiała, dziób zrobił się bardzo długi, mówi już bardzo niawiele i to tylko od czasu do czasu z wielkim trudem. Z jedzeniem jest bardzo ciężko, żadnego bowiem ziarna już zgrzyć nie może, jest więc żywiona tylko papką.

W skoku o tyczce uzyskał złoty medal zawodnik amerykański Meadows, uzyskawszy wysokość 4,35 mtr.

W rzucie dyskiem I i III nagrodę zdobył Niemki. II nasza Jadzia Wajsówna (pierwsza od prawej).

Po 20 latach odnalazł syna.

Mieszkaniec Łodzi, Rychowski, w roku 1915, po zajęciu Łodzi przez wojska niemieckie, wyjechał na roboty do Niemiec, pozostawiając żonę z 9-letnim synem Stanisławem. W krótko zachorował i przebywał w szpitalu w Niemczech, a także żona jego zachorowała i po wyjeździe męża zmarła. Syn pozostał bez opieki. Znajomi ojca wystali go na wieś i wszelki ślad po nim zaginął. Po zakończeniu wojny światowej Rychowski powrócił i czynił poszukiwania, jednak nie odnalazł syna. Dopiero przypadek zarządził, że w czasie urlopu Rychowski, bawiąc w Łęczycy, dowiedział się, że we wsi Czyrchów pow. łęczyckiego u zamożnego wieśniaka służy od kilku lat w charakterze parobka Stanisław Rychowski, liczący około lat 30. Rychowski udał się Czyrchowa. Był to jego syn Stanisław, który po 21 latach odnaleziony został przez ojca i sprowadzony do Łodzi.

Nowe odkrycia w Biskupinie.

Trwające od 2 lat prace odkrywcze osady bągielnej w Biskupinie pod Żainem wydobywają z mroków dziejowych coraz to nowe szczegóły ówczesnej kultury słowiańskiej.

W bież. roku prace zostały podjęte przez wyprawę wykopaliskową Uniwersytetu Poznańskiego, która w ciągu tego roku dokonała tam kilka ciekawych odkryć.

Odsłonięto dolne części kilku domów, dalszą część ul. Okrężnej i ul. Poprzecznej. W jednym z domów znaleziono podłogę, zupełnie nieuszkodzoną i odsłonięto ściany do wysokości 60 cm. W komorze jednego z domów znaleziono igłę brązową i grot oszczepowy, pławidła z kory, figurki z gliny oraz sporo ziarna pszenicznego.

Z późniejszego okresu IX do XI znaleziono ostrogę, kilka noży, 3 groty żelazne oraz cenny grzebień kościelny, długości około 10 cm.

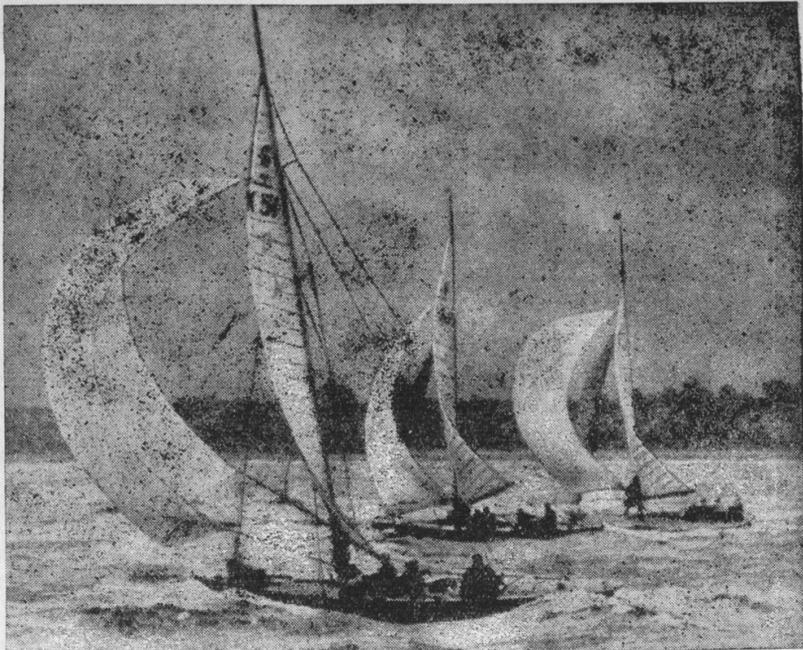
Obecnie przy wykopaliskach pracuje 100 robotn.

120 km na godzinę pędzi torpeda Poznań—Gdynia.

Gdynia, 22. 8. Dziś o godz. 9,20 na dworzec gdyniński przybyła Lux-Torpeda, wykonana na zamówienie ministerstwa komunikacji przez fabrykę Cegielskiego w Poznaniu. Lux Torpeda odbyła swą próbną jazdę z Poznania do Gdyni pod kierownictwem inż. Cholewińskiego, komisarza rządowego przy fabryce Cegielskiego. Całą tę przestrzeń, wynoszącą 333 km, torpeda przebyła w 4 godzinach 20 minut, wliczając w to 25 minutowy postój w Tczewie. Przeciętna szybkość wynosiła około 100 kilometrów na godzinę. Chwilami zaś dochodziła do 120 km. O godz. 16-tej Torpeda odjechała w drogę powrotną do Poznania.

Spadek po milionerze amerykańskim z Polski.

Przed rokiem zmarł w Ameryce właściciel fabryki Dawid Goodfiel. Goodfiel pochodził z Kołomyi i dorobił się w Stanach Zjednoczonych znacznego majątku. Goodfiel, jadąc samochodem do swej posiadłości w Florydzie, uległ katastrofie, ponosząc śmierć. Pozostał po nim spadek, sięgający kilkuset tysięcy dolarów. Obecnie adw. Wilhelm Roffeld z Warszawy zgłosił swoje pretensje do spadku w imieniu ojca zmarłego w Ameryce fabrykanta. Ojciec Goodfiela jest ubogim rzemieślnikiem w Kołomyi i nie utrzymywał bliższych stosunków z synem - milionerem. Poza ojcem do masy spadkowej pretenduje żona zmarłego milionera.

Żaglówki, biorące udział w zawodach olimpijskich w Kilonji.

Okradzenie kościoła.

Do kościoła parafjalnego w Złocinie pod Rzewowem włamali się złodzieje i ograbili go zupełnie, zabierając złotą monstrancję i kielichy, szaty liturgiczne itd., na łączną sumę kilkunastu tysięcy złotych.

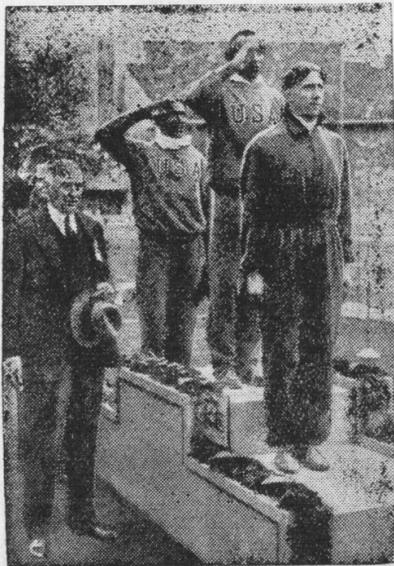
Rok więzienia za dwużeństwo.

Bydgoszcz. Przed sądem okręg. w Bydgoszczy opowiadał 30-letni robotnik Gerwazy Piórkowski z Sadków pow. bydgoskiego. Oskarżony żonaty był z Leokadją Koppowską i po niedługim pożyciu małżeńskim zapoznał 26-letnią Marjanę Kollisz.

Nie wiele się namyślając, Piórkowski porzucił żonę swą i ożenił się powtórnie z Kolliszową. O drugim małżeństwie dowiedzieli się prawowita małżonka, która oskarżyła swego męża o bigamię. Sąd skazał Piórkowskiego na rok więzienia.

Zemsta kota.

Katowice. Niezwykły wypadek zdarzył się we wsi Ciągowice, gdzie mieszkawiec, Józef Komecyla, zagał się nad swym kotem, kilka dni potem w chwili, gdy Komecyla usnął na trawie w ogrodzie, kot skoczył na niego i przegryzł mu gardło. Ranny począł wołać o pomoc i dopiero nadbiegli sąsiedzi zdołali uwolnić go od rozjuszzonego zwierzęcia. Stan Komecylki jest ciężki.

Zdjęcie nasze przedstawia moment, gdy ustawieni na podium zwycięzców 100 metrówki zawodnicy słuchają hymnu amerykańskiego. W środku stoi murzyn amerykański Owens, który 100 m. biegnie z szybkością 10,2 sek. W głębi zdobywca srebrnego medalu — murzyn Metcalfe, a z przodu Holender Osendarp, który zajął trzecie miejsce.

Ukradli 8 murowanych domów.

Kroniki policyjne miasta Montrealu w Kanadzie zapisały poraz pierwszy fakt kradzieży 8-miu murowanych domów na jednym z przedmieść miasta, na tak zwanym Rosemounth. Właściciel domów nie odwiedzał swych kamieniczek, które stały niewynajęte. Gdy pewnego dnia przyszedł je obejrzeć, zastał tylko 8 głębokich dołów. Złodzieje, korzystając z tego, że nikt domów nie pilnował, rozebrali je, nie pozostawiając ani jednej cegły.

Szarańcza znakomitym nawozem sztucznym.

W roku ubiegłym w okolicach Johannesburg (Afryka południowa) zostały zniszczone zbiory zbóż przez szarańcze. Do walki z tą plagą użyto miotaczy płomieni. Zniszczyły one setki tysięcy tych owadów, niszczących zastrasząco plony. W roku bieżącym urodzaje na tych polach są niebywałe, prawie o 100 procent większe. Okazało się, że szarańcza stanowi znakomity nawóz sztuczny.

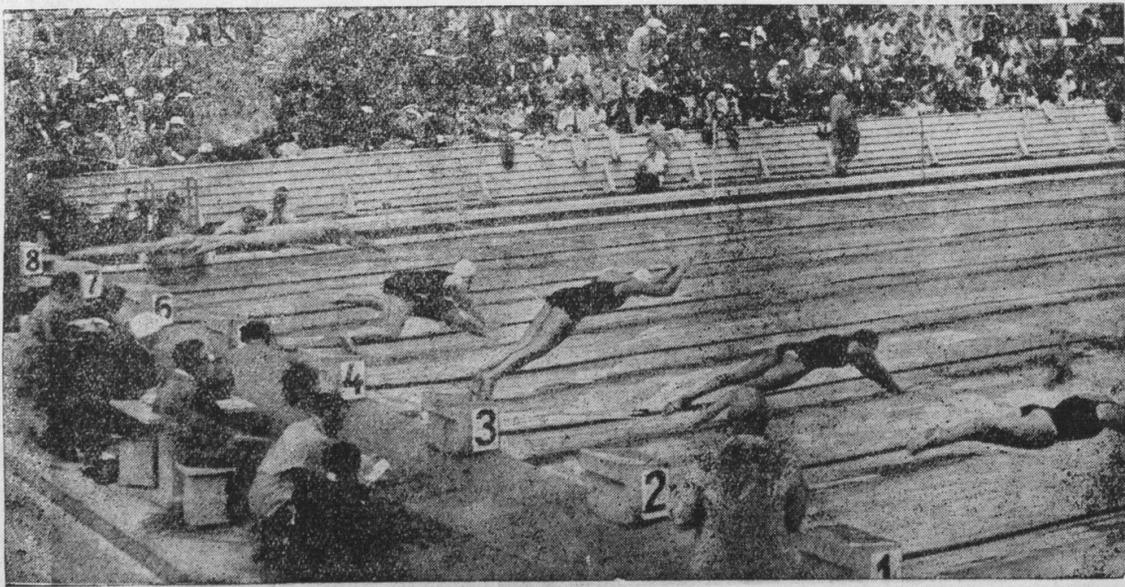
Pies zabił swego pana.

Krotoszyn. Późną nocą strzegli pół majątku Koryta w pow. krotoszyńskim, przed złodziejami: polowy Stanisław Ogórek z Trzebowy i p. Józef Mikołajczak. Ogórek miał przewieszoną przez plecy, nabitą fuzję myśliwską. Pies Ogórka co czas pewien obkakiwał swego pana, łaszcząc się do niego. Przy takiej sposobności pies potrafił łapać o cyngiel fuzji.

Padł strzał, a cały nabój struła ugodził Ogórka w pierś, powodując natychmiastową śmierć.

Kobieta żywcem pokrajana.

Mikołowie, (G. Śląsk). Na terenie cegielni w Mikołowie na G. Śląsku przy t. zw. „ślimaku”, służącym do prasowania gliny, pracowało kilku robotnic, m. in. 40-letnia Marja Wojtyczkówna. W pewnej chwili nastąpił w ślimaku defekt, który Wojtyczkówna chciała usunąć, wsuwając rękę do wnętrza urządzenia. Uczyniła to jednak tak niezsześliwie, że tryby ślimaka porwały rękę robotnicy do prasy. Nim zdołała się zorientować, niezsześliwa robotnica została w całości pochłonięta przez prasę, a ciało jej zostało pokrajane na kawałki. Jedynie głowa oderwała się od tułowia i pozostała cała.

W olimpijskim stadjonie pływackim.